

Körösvidék

független keresztény politikai napilap
A „Falu” Szövetség hivatalos lapja

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Békéscsaba Szent István-tér 18. Telefon 60.

Felelősszerkesztő MIGEND DEZSŐ

Előfizetési árak: Negyedévre 6 pengő.
Egy óra 2 pengő. Egyes szám ára 10 fillér

Napi jegyzetek

**

Az a bizonyos 23 millió

Szegény kis ország ez a mi megcsontított Magyarországnak. Sokat panaszkodunk, sokat küzdünk benne az élet gondjaival s csak néha-néha csillan ki egünkön a nehéz fellegek közül egy-egy kis derű, egy-egy reménység. Kettős erőfeszítés a mi életünk: harc elrabolt gazdagságunkért és szakadatlan foltoztatása megmaradt szegénységünknek. Nem más, csak szép, kerek foltocska az a 23 millió pengő is, amit dr. Bud János pénzügyminiszter most közmunkákra kiutalt. Pólt, amelyre sok, sok lyuk vár mindenfelé! Vajjon hova jut belőle? Lehet, hogy egyelőre mi nem is részesülünk hasznából közvetlenül, mégis örülnünk kell neki, mert ahol közmunkákra is jut, ott nem hiába adózik a polgár. Minél kevesebb holt kiadást, minél olcsóbb adminisztrációt és minél több hasznos beruházást akarunk látni! Biztató reménység nekünk ez a 23 millió, amit verejtékes adófilléreinkből a legjobb felhasználásban látnunk viszont. A mi kis országunk boldogulásához nem tulfejlesztett bürokrácia és nem kőművesrendelekek szuhogó esője kell! Takarítson meg a kormány minél több milliót közmunkákra, mert ez a legegyszerűbb és legnépszerűbb politika.

Az is közmunka,

amit a szerbek végeznek a trianoni magyar határon. Árkokat ásanak, vasbeton fedésekkel, gépfegyver fészkeket, páncéltornyokat és megerősített katonai őrházakat építenek. Szakértő véleménye szerint egy-egy ilyen őrház felépítése legalább tízezer pengőbe kerül. Hm, milyen sok pénz lehet odaát közmunkákra! Hány száz millió, vagy hány milliárd pengő jut odaát, a mi kedvesnek éppen nem mondható szomszédainknál katonai erődítmények építésére, hadihajókra, repülőgépekre, fegyverekre! Vajjon nekünk nem kellene ez a pénz sürgősebben utak, vasutak és iskolák építésére, mint nálunk? ... T. I. Igen. Mi, akik jártunk Szerbiában és Romániában, bátran bizonyíthatjuk, hogy igen. Mi borzongva gondolunk vissza a feneketlen balkáni utakra, a megzabolizhatatlan balkáni helységekre és az iskolázatlan, félvad, vagy egészen vad balkáni emberfajpusokra. Ezért azt hisszük, hogy a nagygyájt Szerbia rossz helyen erősíti magát. Az idő pergőtűze hangtalanul, csendesen, játszva rombolja le a vasbeton állásokat. A kínai fal még a régi kínaiaknál sem vált be. Mit akarnak hát a szerbek a kínai fallal most, a tank, a repülőgép és a messzehordó ágyuk korában! Abban biznak talán, hogy nekünk nincsenek ilyen drága, modern fegyvereink? ... Pedig van egy tankunk, páncélos,

sebezhetetlen s ágyuja messze hord: a magyar igazság. Nem látják a szerbek, hogy ez már utban van, tüzelve robog az egész világon végig

s diadalmas nagy útjában észre sem veszi, ha majd Horgos, vagy Bajnok táján összeroppan alatta husz-harminc gépfegyveres páncéltorony! M.

Véres május elseje Varsóban

Varsó, május 2.

A május elseje itt véres lefolyású volt. A Színház-téren a szocialisták népgyűlést akartak tartani. Varsói kommunista képviselő erőnek erejével fel akart nyomulni az emelvényre, hogy a munkássághoz beszédet intézzen. A kommunisták és a szocialisták között összetűzésre került a sor. A hadakozó felek rajonba fejlődtek fel és revolverrel lövöldöztek egymásra. Tízpercig tartott a harc, 10 ember halt meg az összecsapás során, 145 ember pedig megsebesült. A rendőrség sokakat letartóztatott.

Budapest, május 2.

(MTI) A május elseje Budapesten nyugodtan folyt le, csupán Zuglóban a kora reggeli órákban egy 70 tagú munkáscsoport tilalom ellenére gyűlést akart tartani. A jórészt nyomdászokból álló társaságot a rendőrség oszlatta fel. A gyűlés vezetőit előállították a főkapitányságra. — Egyébként a beérkezett jelentések szerint Európa többi városában is — az egy Varsót kivéve — nyugodtan folytak le a május 1-i ünnepek.

Elfogadták a földművelésügyi tárca költségvetését

Budapest, május 2.

A képviselőház keddi ülését a szociáldemokrata képviselő távollétében nyitotta meg az elnök. Bemutatta az olasz követség átíratát, amelyben köszönetet mond az olasz király elleni merénylet megbiúsulása alkalmából küldött üdvözléért. Áttértek ezután a földművelésügyi tárca költségvetésének tárgyalására. Mayer János földművelésügyi miniszter ismertette azt a nagyarányú gazdasági és szociális politikát, amelyet a tárca keretében a jövőben meg akar valósítani, hogy sikerrel állhassuk meg azt a harcot, amely ma az egész világon a mezőgazdasági termelés, különösen pedig a termények értékesítése terén folyik. Többek felszólalása után a Ház elfogadta a tárca költségvetését.

Elutaztak az olasz képviselők

Budapest, május 2.

Tegnap este 7 órakor utaztak el az olasz képviselők Budapestről.

Puky alelnök a következő szavakkal búcsúztatta az olaszokat: Adják át az olasz népek és Mussolininek egész Magyarország üdvözlését és mondják meg neki odahaza, hogy Árpád nemzete él, dolgozik, vár, remél és bizik abban, hogy az ő segítségével megvalósíthatja nemzeti reményeit.

Antonio Cipicco szenátor a meghatódottságtól alig tud beszélni — mondotta — mert itt hagyják a ta-

vozás pillanatában szívük egy részét.

A vonat indulása előtt a Máv. Acélhang dalárdája elénekelt a Giovinezsát, majd a magyar Hírszékgyelet. „Éljen Magyarország, éljen Itália!” kiáltások hangzottak el, mikor a vonat elindult, majd a zenekar a Rákóczi-indulót játszotta, melynek hangjait azonban Etano Redavi olasz képviselő túlkialtotta: Éljen az integer Magyarország! mire az összes olaszok hatalmas éljenzésbe kezdtek és fascista módon, felemelt kezekkel búcsúztak a magyaroktól.

Elfogták Kun Béla magyar futárjait

(Bp. Ért.) Kedden reggel érkezett vissza Bécsből dr. Schweinitzer József rendőrfőtanácsos a vele együtt levő rendőrtisztekkel Budapestre. A kiszivárgott hírek szerint a Kun Béla-nál lefoglalt iratok titkos irással vannak írva, ezeket a titkos irásokat azonban Schweinitzer rendőrfőtanácsos ismeri. Tegnap este a budapesti rendőrség előállított két férfit és egy nőt, akik ellen az a gyanú, hogy ők voltak Kun Béla futárjai Bécs és Budapest között. Bécsben ugyanis Kun Béla iratai között találtak leveleket, melyek bizonyítják, hogy összeköttetésben voltak Kun Béla-val. Ezen levelek felmutatása után beismerő vallomást is tettek, azonban minden további felvilágos-

sítást megtagadtak.

Budapest, május 2.

(MOT) Tegnap tanácskozások folytak Kun Béla kiadatása ügyében. Strache Gusztáv, a budapesti kir. ügyésség elnöke kijelentette, hogy Kun Béla gyilkosság bántette miatt foglák kikérni, illetőleg ellene elfogatási parancsot kiadni.

Időjárás

A meteorológiai intézet jelenti: Jórészt felhős idő várható helyi esőkkel, vagy zivatarokkal és lényegtelen hőváltozással.

Város

A villamos igazgatóság ülése

A városi villamosmű igazgatósága április 30-án délután ülést tartott, amelyen több fontos ügyet tárgyaltak le.

Az igazgatóság elsősorban is azzal a belügyminiszteri leirattal foglalkozott, amely a villanytelep 1928 évi költségvetésével szemben emelt kifogásokat.

A „Körösvidék” közelmúlt számában részletesen ismertett észrevételek ügyében az igazgatóság azt az álláspontot foglalta el, hogy — mivel a telep ügyvitelére és így a költségvetés összeállítására is az idevonatkozó szabályrendeletnek megfelelőleg és célszerűen történt — a szükséges felvilágosítások megadása által igyekszik a miniszter jóváhagyását megnyerni. Egyébként dr. Berthóty polgármester legközelebbi pesti útja alkalmával erre is sort fog keríteni.

Foglalkozott ezután az igazgatóság Békés nagyközség átíratával, amelyben azt kéri, hogy a szolgáltatott áram egységárát szállítsák le arra a szintre, amely a még békében kötött szerződés 20 filléres kw.-óránkénti áramárának megfelel. Ezt a kérelmet Békés község avval indokolja, hogy a gazdasági életben a normális békeviszonyok már helyreállottak.

Az igazgatóságnak azonban nem áll módjában ezt a kérelmet teljesíteni, mert nem fogadhatja el a békebeli szerződésre való hivatkozást, minthogy egyrészt Békés község az áram egységárára vonatkozólag a csabai teleppel újabb megegyezést kötött, amely az egységárát bizonyos kikötött engedmény mellett a békéscsabai áramárszabás függvényének ismerte el, másrészt pedig azért, mert az üzemenyagok békebeli árát, azok mostani ára 30—40%-kal mulja felül.

Dobozmeggnyerrel az áramszolgáltatásra vonatkozó szerződés-tervezetet a tisztii főügyész áttanulmányozta és így nincs semmi akadály sem annak, hogy a végleges szerződést minél előbb megszüvegezzék.

Közvilágítási lámpák felállítására iránti kérelmek ügyében az igazgatóság úgy határozott, hogy a kérelmek megvizsgálása után a fontosság és célszerűség szempontjai által megmutatott sorrendben állítják majd fel a lámpákat.

Ünneplik a „Bremen” utasait

Newyork, május 2. — A „Bremen” repülő ma megátogatták a Wallstreetet és később Washington szobrára koszorút tettek le. A lakosság mindenütt óriási lelkesedéssel ünnepelte a repülőket, akik majdnem minden amerikai nagyvárosból meghívást kaptak, amelyet el is fogadtak. A repülők május 28-án körrepülésre startolnak.

A polgármester második előadása amerikai utjáról

Dr. Berthóty István m. kir. kormányfőtanácsos, polgármester hétfőn délután 6 órakor a városháza nagytermében tartotta meg a nagy közönség számára második előadását amerikai utjáról.

A nagytermet teljesen megtöltötte a közönség a legnagyobb figyelemmel hallgatta végig az élvezetes előadást.

A közel kétórás színes előadásban a polgármester lehető részletességgel beszámolt az amerikai ut gazdag tapasztalatairól és érdekességeiről. Változatossá és elevenné tették az előadást az Amerikában élő békécsabaiakkal való találkozásának kedves epizódjai.

A nagy szónoki készséggel előadott beszámoló a polgármester a zarándokot országos szempontból felbecsülhetetlen értékű jelentőségének ismertetésével fejezte be. Bemutatta azonkívül hallgatóságának az amerikai ut több értékes mozzanatáról készült fényképfelvételeket és egyéb emléktárgyakat.

Az elmondottakból betelni alig tudó közönség hosszantartó őszinte ünnepléssel viszonzta a polgármester élvezetes előadását.

A békéscsabai Szanatórium Egyesület fekvőcsarnokának felavatása

A szeretetnek és a jószívűeknek az ünnepeit ülték meg egyszerű s mégis meleg, bensőséges hangulatban kedden délelőtt 11 órakor a körösparti tüdőbeteg gondozóban a békéscsabai Szanatórium Egyesület tagjai és nemeslelkű támogatói. Felavatták és átadták rendelkezésnek azt a szép huszágas fekvőcsarnokot, amelyet a köz és egyesek áldozatkészségéből Lőrinczy Lászlóné elnöknő fáradságtalan buzgalma és segítőtársainak, elsősorban dr. Vas Vilmosnének lelkes támogatása szerzett Békéscsaba szegény tüdőbetegei számára.

Az avatási ünnepen Beliczey Géza m. kir. gazdasági főtanácsos felsőházi tagon és dr. Berthóty István m. kir. kormányfőtanácsos polgármesteren, továbbá Jánossy Gyula rendőrfőtanácsoson kívül jelen voltak a város hivatalos és társadalmi vezetői, jótékony egyesületek képviselői, a Szanatórium Egyesület ügyének nemes lelkű pártfogói és szépszámú érdeklődő közönség.

Az ünnepélyt Beliczey Géza a békéscsabai fiók elnöke nyitotta meg nagy tetszéssel fogadott szép szavakkal s üdvözölte a megjelentek sorában dr. Berthóty István polgármestert.

Korossy Magda könyveket fakasztott dr. Rell Lajos redigimn. igazgatónak ez alkalomra írt Fehérsz című gyönyörű költeményével, amelyet mély, őszinte átérzéssel adott elő.

Szép avató beszédet mondott ezután dr. Berthóty István polgármester, aki a város és a város társadalmának nevében halás elismerését fejezte ki Lőrinczy Lászlóné elnöknőnek és segítőtársainak és Isten áldását kérte az új intézmény működésére.

Dr. Gyöngyösi János titkár a békéscsabai József kir. herceg Szanatórium Egyesület történetét ismertette, majd beszámoló jelentésében a hálás hangján emlékezett meg mind azokról, akik adományaikkal és fáradozásukkal lehetővé tették az új fekvőcsarnok megépítését, berendezését és rendelkezésének való átadását. Elismeréssel emlékezett meg

egyebek között Trummer Julia gondozónő hűségére és hozzájáruló munkásságáról is.

Dr. Remenár Elek a csabai kórház igazgatója, a fiók főorvosa, az új intézmény hivatását, célját és a fiók egyesületi nemes, embermentő munkájának jelentőségét ismertette, majd dr. Rell Lajos redigimn. igazgató a Békéscsabai Nőegylet halás köszönetét és elismerését tolmácsolta Lőrinczy Lászlónéknak.

Végül Lőrinczy Lászlóné a meg-

jelentek őszinte, meleg, szeretetteljes ünneplése közben mondott köszönetet segítőtársainak s minden elismerést azokra s főként a nemesszívű adakozókra igyekezett hárítani. Isten áldását kérte az új intézményre s ezzel véget is ért az ünnepély, a város pedig Lőrinczy Lászlónéknak és munkatársainak, valamint a Szanatórium Egyesület áldozatkész támogatónak jóvoltából egy új, fontos és nemes hivatású emberbaráti intézménnyel lett gazdagabb.

A népjóléti miniszter nagyszerű terveiről beszélt a Ház szerdai ülésén

(Bp. Ert.) A Ház mai ülésén a népjóléti tárca költségvetésének áttanulmányozásában Vass József népjóléti miniszter emelkedett szólásra és kijelentette, hogy körülbelül tízmillió pengővel nagyobb a tárca költségvetési összege, mint a múlt esztendőben. A legjobban van dotálva a gyermekvédelem és az egészségügyi intézetek rovata, mert ezen a téren óriási hiánnyal küzdünk.

Körülbelül 5 évre terjedő kórházépítési programról van szó. Erre már csak azért is szükség van, mert a legelőszőközebb magyar vidékek van-

nak elhanyagolva. Ezek a vidékek, különösen a Tisza-Duna közén a legnagyobb veszedelem fenyegeti a magyarságot.

Vannak azonban olyan veszedelmek is, melyekre közvetlen figyelmet kell fordítani és nem lehet megvárni az 5 esztendő munkaprogram megvalósítását. Ilyen a csecsemővédelem és a csecsemőhalandóság kérdése, ha 50—60 csecsemővédő intézetet tudunk létesíteni, amihez nem is kell nagyon sok pénz, akkor ezen a téren nagy lépéssel haladtunk előre.

(Lapunk zártakor az ülés tart.)

Szarvas képviselőtestületének közgyűlése

Szarvasi tudósítónk jelenti: F. hó 28 án, szombaton délután 3 órakor tartotta Szarvas község képviselő testülete igen csekély érdeklődés mellett rendes közgyűlést. A közgyűlés tudomásul vette az alispán íteletét, amely hivatalvesztéssel sújtja Szathmáry Bélát, a község felfüggetett főjegyzőjét.

Majd átérték az alispán azon rendeletére, amelyben utasítja a községet, hogy a kulturális javára — amelynek ingatlanán van a közbiztonsági hid felépítve — a befolyt vágatási díjakból fix összeget állapítsanak meg évi bérként. A bért évi 120 pengőben állapítják meg, míg a vágatásokból befolyó jövedelem többi részét a közbiztonsági hid tatarozására és üzemi kiadásokra fordítják.

Az alispán rendelete értelmében elhatározta a közgyűlés, hogy a városi alaphiból kölcsönvevett 13760 pengőt 1929 től kezdődően 3 év alatt fizeti vissza.

A szénáskoriban a lerakódóhely négyzetölésének évi bérösszegét 6 fillérben állapítják meg; vidékiek kettőszeresét fizetik.

A publikálás díja helybelieknek tételesen 10, vidékieknek 20 fillér; a dobolás díja 30, vidékieknek 1 pengő. Hetivásárokon az árusító asztalok folyómétereinek díja 4 fillér.

A közgyűlés délután háromnegyed 5 órakor véget ért.

— Uj orvosok a vármegyében. Dr. Daimel Sándor alispán közli: Dr. Faludi Imre orvos Öcsödön, dr. Fehér Árpád orvos Szeghalmon telepedett meg orvosi gyakorlatának folytatása céljából s oklevelét szabályszerűen bemutatta.

A vér felrészítésére,

a testben felgyülemlett rothadó anyagoknak eltávolítására legalkalmasabb tavasszal néhány héten át — naponta 1/2 pohárral —

Hunyadi János

természetes keserűvíz ivókurát tartani. Ilyen kurával szabályozzuk a vérkeringést és bélmozgást, erősítjük szervezetünket és sok súlyos betegségnek vehetjük elejét.

HIREK

Ezen a héten a Réthy, Südy és Felker gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot.

— Bankett a polgármester tiszteletére. Dr. Berthóty István m. kir. kormányfőtanácsos polgármester tiszteletére f. hó 5-én szombaton, este 8 órakor a Fiume télikertjében bankett lesz, amelyen hölgyek is részt vesznek. — Alíráások az egyesületekben és városházán a főjegyzői hivatalban eszközölhetők.

— A vagyonválság buza májusi ára. A vagyonválság buza árát május hóra mázsáankint 32 pengőben állapította meg a miniszter.

— A békéscsabai Misszió Társulat ma, csütörtök este fel 9 órakor a Fiume télikertjében teastélyt rendez. A teastélyt íránt — amelynek vizsita jövedelme a karácsonyi felújázási akcióból fennmaradt tartozás kiegyenlítésére fordítatik — szokatlanul nagy érdeklődés nyilvánul meg.

— Három békéscsabai iparos ifju kintutetést szerzett Budapesten cimen lapunk előző számában megirtuk, hogy három kocsigyártó segéd Budapesten a technológián rendezett rajtanfolyam eredményes elvégzéséért kintutetésben reszesültek. Pótlólag közöljük, hogy a három kintutetett segéd közül Vlcskó Lajos és Horváth András édesatyjuk műhelyében és Kackó György, akit téves információ alapján Janosnak irtunk, Hovorka János kocsigyártó mesternél tanulták ki mestersegüket. A jól megérdemelt kintutetés a fentebb említett mestereknek is méltó elismerést jelent.

* Fotóciók Wénich Lajos drogériájában. Békéscsaba, Szent István tér 16.

— Felhívás Békéscsaba város maiom, mozi, gyár, üzem, műhely, garázs, autó és üzlet stb. tulajdonosaihoz. Május 4-én d. u. 2 óra 30 perces kezdettel a CsAK pályán különféle kézi oltószerekkel égő objektumok gyors leoltását mutatjuk be. A bemutatás ingyenes. Ennél fogva felhívom a fenti címetek, hogy saját érdekében jelenjenek meg a bemutatón, ahol igen érdekes és tanulságos látványosságban lesz részük. Békéscsaba, 1928 május 3-án. Lehoczky László városi hiv. tűzoltóparancsnok.

* Virágpalánták állandóan kaphatók, petonia, salvia, verbénia, szegfű, kanna stb. Ambrus Pál virágkereskedőnél Jókai u. ca 28.

— A szarvasi Öregdiákok Szövetsége május 5-én, szombaton este 8 órai kezdettel Budapesten, V. Vigadó-ter 3 szám alatt a Pilseni Sörcsarnok külön termében tartja szokásos havi összejövetelét. Ezen összejövetelre a Szövetség összes tagjait és hozzátartozóit szeretettel meghívja az Elnökség. Az összejövetel műsoros lesz. 1. Dr. Szuchovszky Lajos előadása az amerikai Kossuth-zarándokuton szerzett tapasztalatairól. 2. Magyar ábránd. Zongorán játsza Vázsonyi Gitka k. a.

— Felhívás a békéscsaba megyei tüzoltótestületekhez. Értésítom a vármegye területén levő tüzoltótestületekhez, hogy 1928 május 4-én d. e. fél 9 órai kezdettel Békéscsabán, Flórián-ünnep lesz, amelyre ezúton is meghívom az összes testületeket, asszal, hogy az ünnepély keretében különféle kézi oltószerekkel tüzoltást mutatnak be. Felhívom ennél fogva a tüzoltótestületeket, hogy e tanulságos bemutatón minél számszerűbben jelenjenek meg. Békéscsaba, 1928 máj. 3 án. Lehoczky László, a Bajtársi Szövetség elnöke.

* Legszebb, legkellemesebb és legszolidabb szórakozó és mulatóhely a „Veszelyihídi kirándulóhely“.

— A békéscsabai borbély és fodrázesterek szakosztálya ma este 8 órakor az ipartestület székében fontos ülést tart, amelyre a tagok megjelenését kéri az Elnökség. Tárgy: Vasárnap reggeli nyitás.

— Hősök napja Kondoroson. Kondorosi tudósítónk jelenti: A kondorosi összes iskolák e hó 20 án ünneplik meg a szobor előtt a hősök emléktünnepét. Az ünnepi beszéd artására a tantestület Fabók Ferenc jeles képzettségű és kiváló szónok ev. s. lelkészt kérte fel. Az összes iskolák egy-egy növendéke szaválni fog; az ünnepélyben részt vesznek a levelek is.

— Közeledik a selyemhernyók kiosztása. A selyemhernyóknek szakszerű kikeltése már folyamatban van, s néhány nap múlva kiosztásra kerülnek a kis hernyók. A selyemtenyésztéssel minden befektetésnélkül bárki igen szép keresetet tehet szert. Rövid 4—5 héig tartó és könnyű foglalkozás. A selyemtenyésztők a hernyókat, tenyésztőpapirokat és utasítást ingyen kapják. A gubóknek beváltási ára: I. oszt. 280 P. II. oszt. kilogrammonként 2 pengő. Selyemtenyésztési felügyelőiség.

* A „Prófétában“ város és vidéki utra kényelmes autó állandóan kapható. Telefon: 321.

— Közel 300 vádlott egy pörben. Szarvasi tudósítónk jelenti: Nem mindennapi tárgyalás lesz a napokban Kunszentmártonban. Az ottani vezető forgalmiadó ellenőr 286 kunszentmártoni lakos ellen tett ugyanis feljelentést hatóság előtti rágalmas ügyében. A kunszentmártoni kir. járásbírószék elfogultnak jelentette be magát ebben az ügyben, így az igazságügy-minisztérium a szentesi kir. járásbírószéket delegálta az ügy tárgyalására, amelyre a határnapot azonnal kifizetik, mielőtt összeeszedik a 286 vádlott személyi adatait. A forgalmiadó történetében pártatlanul álló tárgyalás iránt olyan nagy az érdeklődés, hogy még a fővárosi lapok is bejelentették tudósítóikat a monstre-per tárgyalására.

— Csabai rendőri hírek. Máté Lajos vésztői lakos, egyet hallgató a békéscsabai Máv. pályavonaron oly szerencsétlenül ugrott le a robogó vonatról, hogy eszméletlenül terült el a sinek mellett. — Wallner Gottliebnek a kamarájából 30—40 pengőt érő szalonát, Cserveni Bélánéknak 100 pengőt érő buldogkuttyóját lopták el. — Csenkerics Gáborról ismeretlen fiatal ember ravasz fondorlattal 12 pengőt csalt ki. — Zlovszky János tehénleltetés közben egy bika fellökte; kulcsfonttöréssel a kórházba szállították. — Uhrin Károly igazgató feljelentést tett ismeretlen tettes ellen, aki a családi sírhelyről a fehér márvány síremléket ellopta. A tolvajok kézrekerítésére a rendőrség a nyomozást megindította.

A VAD NYUGAT HARAMIÁI (REGÉNY A 60-AS ÉVEK WILD WEST-JÉRŐL.)

Írta: GERSTÄCKER FRIGYES.

5

A két férfi ezzel elvált egymástól. Cotton és Weston együtt mentek a folyó partjának, Johnson pedig északi irányban egyenest vágott át a csaliton és a mesgyén, azután a meredek, fenyves dombok között eltűnt.

A „lókupecsek” ezen találkozóhelye egy darabig csendes és elhagyatott volt, az ünnepi nyugalmat csak a mókus sivitása és a szájkó vidám csörgése zavarta meg, midőn a bokrok újból zaj nélkül szétnyíltak és a tisztáson egy indián sötét alakja jelent meg.

Nagy vigyázattal tekintgetett körül, mielőtt a kis térségre lépett volna, mint az óvatos szarvas, mely mielőtt az erdő sűrűjéből az ösvényre lépne, jobbra-balra körülszimatol ellenség után; azután földre szegzett szemmel osont tovább. Egyszerre azonban — észrevéve a sok lábnyomot — megállt és kémlelve nézett körül. Különös figyelemmel nézte azt a helyet, ahol a kutya feküdt, majd szélesebb körben körüljárva a térséget, mintegy megszámlálta az onnan kivezető nyomokat.

Erőtéljes, férfias alak volt az erdőnek ez a vörös fia. Tüskéktől megtépett vékony, tarka, pamut vadászinge látni engedte széles vállait és dagadó izmu karjait. Vadászingét széles bőrv fogta körül derekán, ebbe az övbe hatalmas tomahawk és a fehérek szokása szerint éles bowie-kés volt dugva. Lábszárai sötétes, széles szegélyű leggínekbe voltak bujtatva, nyakában pedig egy nagy ezüstlemezzel csüngött, amelyre egy iramszarvas képe volt egyszerű, de biztos vonásokkal kivésve. Ezen kívül több ékszer nem volt rajta, sőt még vadásztarisznyája sem volt diszítve a vörösbőrűeknél annyira szokásos üveggyöngyökkel és egyéb cifraságokkal.

Födetlen fejéről dus, fekete haja fűrtökben omlott vállaira. Puskája egyike volt a legjobb hosszú, vontacsövű amerikai rifléknek. Pár percig vizsgálódván, fűrkészve nézett körül, majd hátrasimítva vállára előreomló hajfűrtéit, eltűnt a sűrűségben, jövetelével ellenkező irányban.

II. FEJEZET

Több új ismerős. A „kis ember” csodálatos vadászkalandja

Ugyanezen a reggelen az előbb leírt sűrűségtől alig ötszáz lépésnyire a county-uton két lovas haladt, akik láthatólag az idevaló jómódu farmerekhez tartoztak. Bármennyire is elütöttek egymástól külső megjelenésükben, azért, amint látszik, jól érezték magukat egymás társaságában.

Legalább is a fiatal karcsu férfi, aki nyugodtan ült ideges és ficánkoló ponnyján, gyakran és hango-

san kacagott pocakos társa megjegyzéseiben.

Ez mintegy negyven éves, erőteljes, pirospozsgás arcú ember volt, akinek rendkívül kedélyes és meglegedett kifejezésült állandóan arcvonásain. Emellett gömbölyű és izmos alakja a legteljesebb összhangban állt a fenti tulajdonságokkal s apró, élénk, szürke szemei oly barátságosan és vidáman mosolyogtak boldogboldogtalanra, mintha csak mondták volna: „Fránya gyerek vagyok ám én és ha már nálam valaki frányább, azt már ki sem lehet birni!”

Tetőtől talpig hófehér pamutszövetbe volt öltözve, kivéve a vakítóan kifényesített fekete cipőket. Kis kabátját azonban a világ minden kincséért sem lehetett volna elől összegombolni, vagy a mosásban zsugorodott úgy össze, vagy — ami sokkal valószínűbb — földi hüvelyke mód nélkül „neki-birósodott”, amint ő maga is szerette mondogatni.

Világossárga szálmakalap árnyékolta be széles arcát, míg inggallérját hasonló színű nyakkendő tartotta össze, itt-ott látni engedve egy darabot erős, napbarnított melléből. Némi húsággal és egy kis hetykeséggel lógatta ki ríktó vörös zsebkendőjét nadrágja zsebéből, amely zsebbe legalább egy tucat elfért volna ezekből a vörös lobogókból.

Kisérője fiatal, daliás, nyílt arcú és tüzes, fekete szemű férfi volt. Viselete hasonlított egy kissé a nyugatamerikai farmeréhez, kék frakkot, ugyanolyan színű nadrágot és barna csikos pamutmellényt viselt. Fejét fekete, meglehetősen vedlett szőrkalap fedte, kezében pedig nehéz bőrkorbácsot tartott. Cipő helyett indián szokás szerint csinos moccasint hordott és ez a körülmény, valamint mindenféle kémlelő vizsga természete elárulta a vérbeli vadászt. Különben sem ő, sem kísérője nem vitt puskát.

— Betyár egy ember ez az én bátyám — kacagott a kis ember, egy megkezdett elbeszélését folytatva. — Valóságos dühvel vásárolja össze az ócska holmikat. A multkor, hogy Cincinnati-ban voltam, szegény sógorasszonyom sirva panasolta el sorsát. Egész háza tele volt tömve ócska butorokkal, rokkant szerszámokkal s csorba konyhaedényekkel, amelyeknek a tizedrészét sem lehetett használni, mégis ennek dacára az én hóbor-tos emberem nyakába vett minden kótya-vetyét és összevásárolt mindent az árveréseken, amit olcsón megkapott. De ha egyszer már megvette, többet aztán rá sem nézett. Szegény feleségének azt tanácsoltam, hogy ennek a haszontalan holminak egy részét vitesse

vissza az árverésre, ahonnan vette az ura, hogy legalább lerázza azt egyszer a nyakáról; az így megtakarított pénzen vegyen azután valami használhatót. Én magam rendeltem azután targoncát elvitetni a sok vacakot és amíg a bátyám délután odavolt, a sok limlomot sikerült kicsempészni a házból. Sógornémnek valósággal kő esett le a szívéről, úgyhogy amidőn férje este 10 óra felé hazajött, örömeiben még egy hatalmas puncsot is főzött neki. Apropos, Bill, puncs! Nekünk is jó volna már egyszer puncsot kotyvasztani. Ennek a környéknek átkozott népsége mind a mértékletességi egyletekhez tartozik. Tehát hol is hagytam el?... Igaz, a puncsnál. A puncs mellett 11-ig üldögéltünk együtt és ki nem fogyott az adomákból, mert szörnyű bolondokat is tudott ám beszélni ez az én bátyám. Többször kérdeztem, hogy miért van olyan mesés kedve, de nem akart előállni vele. Másnap reggel 6 órakor már elment hazulról. Nemsokára visszajön és képzeld, mit cipeltet maga után három óriási nagy szekéren? Az egész zsebvasárt, amit én az előző este vittem el nagy ügyel-bajjal a házból és még borzasztó nagyra volt vele, hogy milyen potom pénzen vásárolta össze azt a sok drága ritkaságot!

— Nem rossz, bátyám, — mosolygott a fiatalember, gyors oldalpillantást vetve társára — különösen, ha igaz.

— Ejnye, a teremtésit öcsém, hát mikor hazudtam én neked? Soha. Ha ezentul elbeszélék valamit, nem kell a szemedet hunyorogatnod és nem szükséges a szádat fintorgatnod! Hallottad, urfi?

— De édes bátyó, nem kell ezt olyan rossznéven vennie. Ha megkezd valamit, már előre örülök a végének, mert bizonyosan valami mulatságos fordul elő benne. És ilyenkor bizony megesisik, hogy egy kissé korán nevetem el magamat.

— Mulatságos? Micsoda mulatságos? Nézze meg az ember ezt a tejfelesszáju fiút! Én sohasem mesélek mulatságos dolgokat, érte? Mikor hallottál te tőlem valami mulatságos történetet, he? Komoly dolog, keserű komoly dolog volt ez az utóbbi is, szegény bátyám előbb-utóbb tönkreteszi magát ezzel az átkozott szenvedélyével!

— De a bácsi testvérét ügyes kereskedőnek mondják s ha van is egy kis gyenge hóbortja, ennek következményét más uton könnyen helyrebillenti.

— Ügyes kereskedő? Hisz az Isten áldjon meg, fiu, bátyámnál nincs is furfangosabb üzér. Sokszor a kelleténél is agyafurtabb. Nagyon jól emlékszem arra az időre, amikor együtt vadászgattunk Kentuckyban, emlékszem, hogy csapta be a bőrkereskedőket az opossum-bőrökkel. Pikkelyes far-

kot varrt a végükre és azután drága pénzen sózta a nyakukba. Nem egy-két pohár viskit üritettünk ki az ilyen jövedelemből. Egy stiklijét azonban mégis elmesélem, amit rajtam követett el a Cane taván. Ezen a tavon egy odvas kanoében evickéltünk ideoda, részint, hogy halakat szigonyozzunk, részint, hogy a tóra inni járó szarvasokat lelövöldözzük. Rettenetes forró idő volt, a nap szentelen módon dárdázott le fejünkre, amikor én kényelmesen panyókára akartam vetni vadászingemet, hatalmas, vízhatlan dugaszu, szaruból készült lőportartómat belepottyantottam a vízbe. A tizenöt lábnyi mélységben, az átlátszó víz fenekén oly tisztán láttam lőporszarumát, hogy szinte majdnem utána nyultam. George kitűnő uszó, ugró és buvár volt világéletében, alig vette észre az én bajomat, minden teketória nélkül hatalmas lendülettel a vízbe ugrott. Abban az időben roppant drága volt a lőpor, sőt nem is igen lehetett kapni. Mikor a víz fenekére, a lágy iszapba leért, a víz persze megzavarosodott, úgy hogy várnia kellett egy kissé, amíg tisztán látott. Ezalatt levettem vadászingemet és ráültem. Midőn azonban hosszallani kezdém lemaradása idejét és kissé megszeppenve a vízbe pillantottam, hát mit gondolsz, mit csinált ott az én emberem, he?

— Igazán nem tudom megmondani, hogy hasonló esetben mit tegyen az ember egyebet, mint hogy mielőbb a víz felszínére igyekezzék.

— Megadtad neki! — jelentette ki az öreg és hogy nagyobb nyomatékot adhasson szavainak, még ponnyját is megállította. — A fenéken állt csendesen és nyugodtan, mintha csak a sima földön lett volna és előrehajolt, hogy ne láthassam, mit művel, de én nagyon jól láttam. A gazember a lőporomat titkon a maga tartójába szórta és amikor végre feljött, lőporomnak több mint a fele hiányzott. Nos? Kár nevetni olyan nagyon, mintha le akarnál esni a lóról. Talán bizony nem hiszed, mi? Mikor mondott neked hazugságot a te bátyád, he?

— Ne, Ben bácsi, ne haragudjék rám, hisz minden szavát elhiszem, de... — ah, nézze csak ott azt a vöröset! Ott, ott, tul azon a kidölt jegenyén, éppen az eperfa és a tölgy irányában!

— Hol? Ah, igen, kétségkívül ez szarvas. Ha itt volna puskájával Aszovaum, kényelmesen leterithetné. Ott a fák között könnyen mögéje lehetne kerülni.

— De hol is marad ez az Aszovaum? Az előbb hirtelen az erdőbe bujt, azt hittem, valami vadat vett észre, de az Isten tudja, mit fedezett fel megint ez az indián. Milyen pompás lövés esnék innen, bárcsak itt volna a fegyverem!

(Jövő héten folytatjuk.)